

FAQ

>Hello! You're looking at *lipu tempo*, a magazine written in Toki Pona.
Maybe you're new and want to know more about this language. Great!
This page hopes to answer some of your questions.

What is Toki Pona?

Toki Pona is an elegant minimal language. It was created by the Canadian linguist Sonja Lang in 2001. It has only got 14 letters and about 130 words.

Why would I learn Toki Pona?

Despite how tiny the language is, it is still possible to describe any concept with it. This might fascinate you. Maybe you just want to take a break from the complex world we live in. Or perhaps you just want to talk to your friends without others knowing what you're saying.

How can I learn Toki Pona, and where can I use it?

There is the official book: *Toki Pona: The Language of Good* by Sonja Lang. It teaches how to use Toki Pona. Sonja made a *Toki Pona Dictionary* too. There are also several free online courses. You can find Toki Pona groups and learning resources on tokipona.org, the official website, as well as on our own website: liputempo.org.

T

Do you want to contribute?
That's great! You can join us on liputempo.org. We communicate in a Discord server.

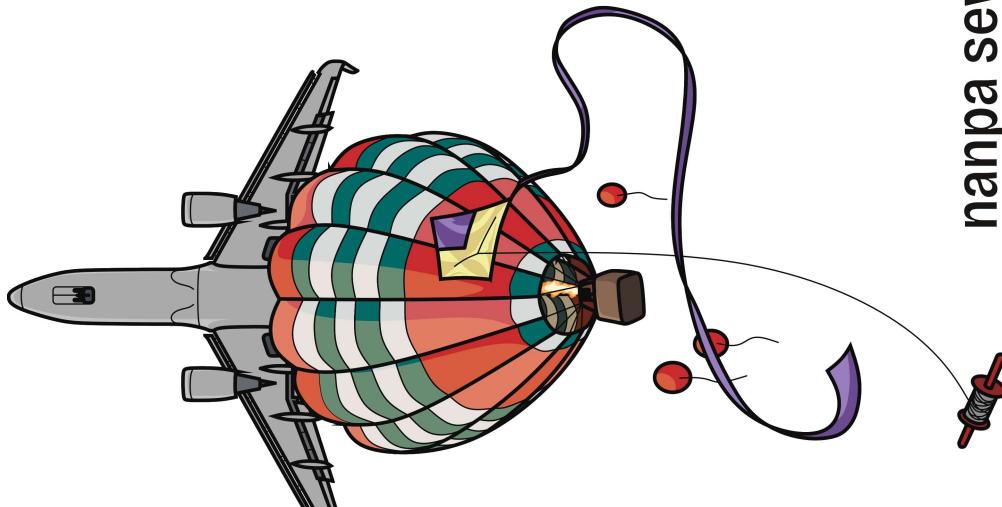
sina wile pali tawa lipu tempo la o
tawa lipu liputempo.org · lon
ona la sina ken tawa ma mi · jan
pali li toki lon ona · sina kama
lon kulupu la ni li pona a .

All text and images in this document are licenced under a CC-BY-SA 4.0 licence, unless indicated otherwise.

sina wile pana anu ante e ijo pi
lipu ni la o lon nasin · nimi nasin
li lon pokta pi ijo ni la o lon ona .
tawa ijo ali ante pi lipu ni la
o lon nasin **CC-BY-SA 4.0** .

nanpa sewi

lipu tempo

jan pali

jan Alonola + jan Imi + jan Kapesi Pake
+ jan Kasape + jan Ke Tami + kiki Kijana
+ jan Lapate + jan Masine + jan Simiman
li tok.

jan Juwan + jan Kasape + jan Ke Tami
li alasa e pakala toki.

jan Alonola + jan Ke Tami + jan Lewiku
+ jan Simo li sitelen.

jan Kasape li sijelo e lipu.

jan Alonola + jan Sonatan li lawa e kulupu.

o kama pona
lon lipu tempo!
tempo sike ni
li kama pini.
taso lipu tempo
sin li kama lon.

ona la o lukin
e sona sin pi
ma Netelan
e sona sin pi
toki ma. kin la
o kama sona e tan
pi ko lete walo
e tan pi telo
Kawa. pini la
o musi kepeken
toki musi i mute
lon lipu tempo!

- jan Sonatan

jo

toki pona 3 sitelen pona pi
nimi "nalanja"

toki ante 4 toki ma la,
seme li lon?

sona 5 ma anpa pi
ma tomo Paki

6 kasi Kawa
en telo Kawa

8 jan li toki e wile ona
lon ma Netelan

9 rnasin seme la,
ko lete walo
li kama tan sewi?

10 musi palisa
11 sike kon

musi 12 toki musi
tan jan Sapo,
tan jan Katulo

13 jan Makupetu
14 sina pini kin

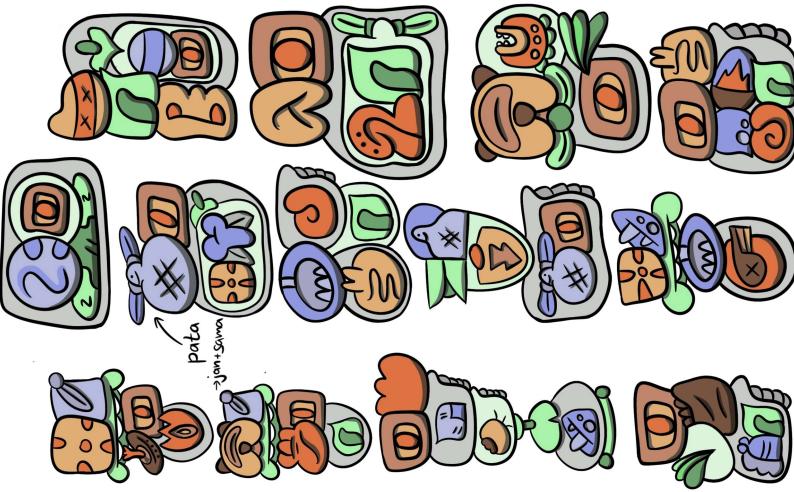
15 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

seme li mi

tan jan Alonola

= tempo ale la, ma mi li seli
soweli ale la, sijelo mi li suli
mi moku e kasi e kili tan ni:
mi tawa noka lon nasin suli
pata mi li lon tempo pini
ona li jyo e linja, li suli
taso jan li alasa e pata ni
tempo mi la, ona li moli
kiwen suli tu li lon uta mi
kute mi li sama lipu suli
soweli lili li like tava mi
mi jo e nena linja wawa suli

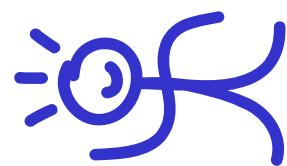
ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

- jan Sonatan

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke
tan jan Ke

13 toki mun tu
14 sitelen pi nasin toki tu

14 sitelen musi
15 kijetesantakalu o
15 seme li mi

ki je te san ta ka lu

o

sitelen pi nasin toki tu

utan jan Ke Tami

sitelen pona pi nimi "nalanja"

9	Λ	Ω	8	·	Θ	Λ
▷	9	·	+	9	Ω)
•	•	•	•	•	•	■
Λ	Λ	•	↳	Λ	—○	·
Ω	Λ	Θ	Λ	Λ	Λ	×
Λ	Λ	Θ	Λ	Λ	Λ	Λ
Λ	⊕	·	×	Ω	9	Λ
Λ	·	Λ	Λ	Λ	·	Λ
Λ	Λ	Ω	Λ	Λ	·	Λ

sitelen
musi

jan Alonola
li toki e ona.
jan Lewiku
li sitelen e ona.

sitelen pona ni li kepeken sitelen tan nimi
“kule”, tan ni nimi “kli” kin. ni li kon pi nimi
“nalanja” tan wan pi kule loje, pi kule jelo.
mi wile alaa e wan sitelen pi sitelen “loje”, pi
sitelen “jelo”. mi la, sitelen ponan o pana e

ona li pona ala pona?
sina |a, o kama sona!

lipu Linku li jo e sitelen pona pi nimi nalarja. taso, sitelen ni li pona alla tawa mi tan ni: mi sona ala e kon ona. mi sona ala e jan pali ona. kin la, mi pali e sitelen pona mi pi nimi "nalarja".

o awen sona e ni: sina kepeken nimi "nalarja" la, sina ken kepeken sitelen pona pi wile sina. sitelen ni li tan pilin mi taso. ni la, mi pilin kin e ni: jan pali li ken pana kin e sitelen pona ona.

A small black logo located in the bottom right corner of the slide. It consists of two interlocking shapes: a heart-like shape on the left and a triangular shape on the right, both rendered in black against a white background.

a, mi ona. mi pali e nimi “nalanja.” kin la, mi pana ala e sitelen pona tawa nimi ni. ni o ante.

sitelen "jelo". mi la, sitelen pona o pana e

4

¹ ijo li nalanja la, ona li jelo loje anu loje je

² ijo li una a ana li aso | ie anu | ie | aso

• • • • •

גנדי

toki ma la, seme li lon?

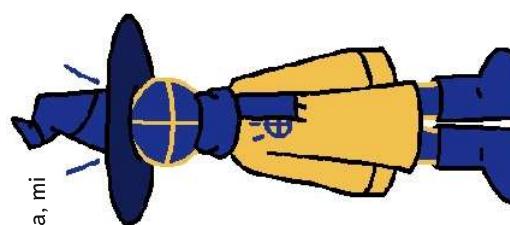

seme li ante?

suli la, toki Kokanu li jo e kalama tu sin: “h” en “c”. sitelen IPA la, kalama “c” li sama /tʃ/. kalama “h” li sama /h/. kalama ante pi toki Kokanu li sama toki pona.

→ **ken la, sina sona e toki “toki ma” .** toki ma li toki lili pi toki pona. ante la, toki pona li mama pi toki ma. toki Inli en toki Epelanto la, jan li pana e nimi ni tawa toki lili pi toki pona: nimi “tokiponido” .

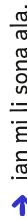
lipu tempo nampa toki la, mi toki e sona pi toki ma. taso ijo mute li ante lon tempo suli ni! tempo pini la, toki Tokiponito la, toki ma li suli. taso tempo ni la, toki ma li lon ala. toki ma li kama toki Kokanu.

tempo sike tu wan pini la, jan Sepeku li open e toki ma. ona li pali e lipu pi toki ma, e sona pi toki ma. mi kama sona e ona tan ni: ona li pona tawa mi. taso jan Sepeku li weka. ni la, jan li ante e toki ma. taso ni la, toki ma li jo e nimi Kokanu tan ni: taso pini la, nimi mute pi toki ma li tan toki pona. taso tempo ni la, nimi pi mute lili (tu anu tu wan) li tan toki pona. nimi pi toki Kokanu li itan toki ante mute! toki suli ale li pana e nimi tawa toki Kokanu.

toki Kokanu la, jan mute li toki lon lipu Siko. jan mute (~350) li lon kulupu Siko pi toki Kokanu! kin la, lipu Wesi sin li lon, taso ona li lili. sina wile la, o toki lon kulupu tu ni!

sina pini kin

jan mi li sona alta.
mi o kama akesi.
jan ni li sona mute.
ona mute li pakala mute li

wile la, o alas
e kala tawa seli.
wile ona o sike
e kala ken kalama pi ma ali.

suwi la, mi o kama
la, kala ikelili
li insa li tan wile
li tan pilin sinpin lon moli musi.
jan lili li majuna.
tempo ona li pini.
jan suli mi li seme?
tempo pona pi sona ona li ni.

toki mun tu

→ **o lukin.** mi pana e nimi sama lon nasin tu. ni li ante e toki a. nimi li awen sama. taso toki li kama ante.

tan jan Ke Tami

nimi Kokanu li tan linja nimi “te kota kan usen” . “te kota kan usen” li sama “li toki lon poka pi jan ante” . jan Ta (Taw) li pali e nimi ni.

pini la, toki Kokanu li jo e nimi pi mute 354. sina wile kama sona e nimi ale ni, e toki Kokanu la, o lukin e toki ni:
<https://www.kokanu.com/en>
<https://www.reddit.com/r/kokanu>

<https://discord.gg/mGVdywBQGF>

toki Kokanu la, jan mute li toki lon lipu Siko. jan mute (~350) li lon kulupu Siko pi toki Kokanu! kin la, lipu Wesi sin li lon, taso ona li lili. sina wile la, o toki lon kulupu tu ni!

ma li weka tan mun.
mi la sina awen.
weka sina la mi pilin ike.

tan jan Kapesi Pake

jan mi li sona alta.
mi o kama akesi.
jan ni li sona mute.
ona mute li pakala mute li

wile la, o alas
e kala tawa seli.
wile ona o sike
e kala ken kalama pi ma ali.

suwi la, mi o kama
la, kala ikelili
li insa li tan wile
li tan pilin sinpin lon moli musi.
jan lili li majuna.
tempo ona li pini.
jan suli mi li seme?
tempo pona pi sona ona li ni.

mi wile lukin e mun.
lon pimeja suli li kem e weka lukin.
mi tu li lukin e ma taso.
noka li awen lon.
mun li weka tan ma.

mi en sina li lon poka ala
li like tawa mi tu lon tempo pini.
toki en toki ala la ale li sama.
suwi poka pi mi tu li kama e pilin suli jaki.
o lon ala mi.

ma li weka tan mun.
mi la sina awen.
weka sina la mi pilin ike.

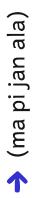
sitelen pi
toki Kokanu

jan Makupetu

**toki musi
tan jan Sapo¹,
tan jan Katulo²**

kipisi suli nanpa wan
kipisi lili nanpa wan
tan jan lmi

tan jan Lapate
↓

mi sona ala e ona, taso ona li awen
lon poka sina, li kute e toki suwi sina,
e mu musi sina la—lukin mi la, ona li
sama jan sewi.

pilin mi ale li weka; mi lukin e sina la,
sona en toki li weka tan mi;
palisa toki mi li kama suli a
lon uta mi.

selo mi la, seli li tawa sama akesi;
telo lete li kama li telo lon sele;
kute li kute e kalama pi ora sana;
oko li pini.

jan Lapate o, pali ala li jo ale
e sina, li pona ike a tawa sina—
pali ala li anpa e jan lawa, li pakala e
ma tomo suli.

jan nasa ike nampa wan: mi kama,
soweli o!
jan nasa ike nampa tu: akesi li kalama.
jan nasa ike tu wan: sama.

¹ Σαττφώ, c. 600 BCE. tan toki ona nampa 31.

² C. Valerius Catullus, c. 60 BCE. ona li pali sin e toki
nampa 31 pi jan Sapo, ion toki Carmen 51.

ma anpa pi ma tomo Paki

tan Kiki Kijana

ma li lon anpa pi ma tomo Paki (Paris):
kepeken lupa ma taso la sina ken kama lon
ona • taso ona li seme li lon tan seme •

open la ma ni li ma moli a • jan li moli la jan
ante li pana e ona tawa ma ni • jan mute
mute mute a li kama moli lon ma Paki lon
tempo pini la ma ni li kama lon • taso tempo
lon la ona li ma moli ala (taso jan moli mute
li awen lon ma) • ni la ona li seme lon tempo
lon a •

tawa jan mute la ma ni li ma monsuta¹ a • o
tawa ala ona • taso ni li tan seme a •
lon la ni li suli suli a • sina wile e
sitelen pi nasin ma • sitelen ni la sina ken
sona e ma li ken sona tawa lon ma • kin ma
li lon anpa la suno li weka • pimeja taso a li
lon • sina wile lon ma li wile tawa li wile
alasa la o kepeken ilo suno kin (anu nasin
ante tawa suno • suli nanpa wan la suno o
lon) .

kin jan nute li lon ma lon tempo suli a lon
tempo ale ona a • kulupu jan al i lon ma •
jan li wile ala e jan ante e jan lukin • sina
alasa kama lon ma la ona li ike tawa sina •
ona li wile pilin monsuta e sina li kalama
nasa li kalama suli li ijo ante tawa pilin
monsuta •

jan ale: ponā li ike, ike li ponā: o tawa
lon kon len lon kon jaki.

jan nasa ike nampa wan: mi kama,
(o kama weka)

¹ monsuta la sina kama pilin e ken pi molisina

² C. Valerius Catullus, c. 60 BCE. ona li pali sin e toki
nampa 31 pi jan Sapo, ion toki Carmen 51.

kasi Kawa

tempo pini

→ **kasi Kawa li tan ma Kapa (Kaffa).** ma
Kapa li malili lon ma Isijopija (Ethiopia,
ኢትዮጵያ) Ityoppaya). ora li lon ma Apika.

tempo pini mute (~900 AD) la, jan li kama
sona e kasi Kawa. ken la, nimi pi kasi Kawa
li tan ma Kapa. toki sewi la, soweli len li
moku e kasi Kawa la, jan mama ona wan
(jan Kali “Kaldi”) kin li moku e kasi Kawa. ni
la, ona li wile lape ala, li pilin wawa! kama
la, ona li pali e telo tan kasi Kawa: telo
Kawa.

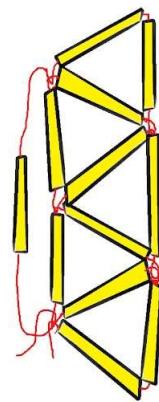
tempo kama la, jan Alapi li kama jo e kasi
Kawa, li moku e ona. ona li esun mute e kasi
Kawa tawa ma ante. ma tomo pi esun mute
li ma tomo Moka (ລົາຍ, Mocha) lon ma
Jamanjia. nimi pi telo Moka li tan ma ni.

kama (~1600 AD) la, telo Kawa li kama lon
ma Elopa. ma Elopa la, ona li tawa ma
Amelika, tawa ma Intonesija (tempo pini la,
ma Netelan lijo e ma Intonesija). tempo ni
la, jan li moku e telo Kawa lon ma ale.

nimi

nimi Kawa li tan toki Alapi. toki Alapi la,
tempo pi kasi Kawa ala la, telo Kawa (ጀጀ
qahwa) li telo nasa loje. toki Alapi pini la,
telo Kawa li telo ale pimeja. telo Kawa li
kapesi (loje jelo pimeja). toki Alapi li pana e
nimi Kawa tawa ma Tuki. toki Tuki la, telo
Kawa li jo e nimi ni: “kahve”. toki Tuki li
pana e nimi ni tawa toki Italija (“caffè”),
tawa toki Netelan (“koffie”). toki Inli la,
telo Kawa li ni: “coffee”.

tan jan Alonola

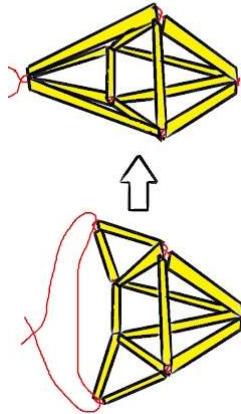
pali nanpa luka tu: o linja e palissa sin o
wan e ona tawa open linja.

sike kon

tan jan Alonola

→ **jan li wile tawa sewi.** taso jan li woso
ala. ma Sonko la, jan li tawa sewi
kepeken lipu sewi. taso tawa kon li lon
ala, jan li ken ala ni.

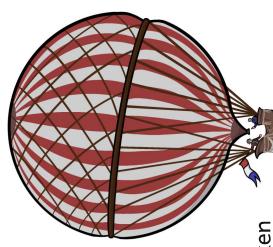
pali nanpa luka tu wan: ma tu la palisa tu
taso li linja. o linja sin e pini sijelo ona. sina
kama jo e musi palisa lili!

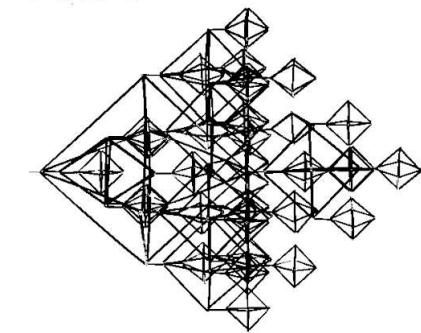
ilo ante pi tawa sewi li lon: sike kon.
nanpa wan la, jan li pali e sike kon lon
ma Sonko. ma Elopa la, sike kon li lon
tempo kama mute. nanpa wan la, jan
sama tu Monkope (Montgolfier) li pali e
sike pi kon seli soweli en waso li tawa
kepeken sike ni. tempo sike sama (1783)
la, jan Sale (Jacques Charles) li wile pali
e sike kon. ona li kepeken ala e kon seli,
li toki tawa jan sama tu Kope (Robert).
ona li pali e sike kon pi kon telo.

taso nanpa wan la, jan li tawa sewi
kepeken sike kon pi jan tu Monkope. jan
Sale en jan sama tu Kope li pali e sike
sin pi kon telo. nanpa tu la, jan li tawa
sewi kepeken ona. tempo kama la, jan
Pansa (Blanchard) en jan Sepi (Jeffries)

li tawa ma Juke
tan ma Kanse
kepeken sike
kon. ike la,
jan li ken ala
ante e nasin
pi sike kon ni.
taso jan Sipa
(Giffard) li kepeken
e ilo tawa. taso ilo
tawa ni li ke. kama la, jan Enlan
(Haenlein) li kepeken e ilo tawa sin, li
ken lawa pona e sike kon.

en telo Kawa

tempo sin (2002) la, jan Pose (Fossett)
li sike e ma kepeken sike kon, nasa a!

musi palisa

pali nanpa tu: o kipisi e palisa. ni la sina kama jo e palisa luka luka tu pi suli sama. (jan li toki e ni: nanpa palisa li luka luka tu tan ni: mun pi nanpa sama li lon sike suno.)

pali nanpa tu wan: o jo e linja suli. o linja e palisa tu wan.

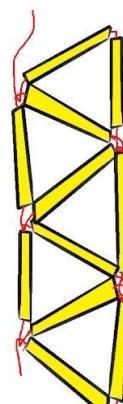
→ **tempo pini la mi tawa ma Somi (Suomi).**

tempo open la mi sona lili e ma Somi, taso mi kama sona mute tan ona lon tempo mi pi ma ni. tempo suno wan lon tempo lete la mi lukin e ijo. ona li pona lukin li nasa lukin tawa mi. ijo ni lilo e sinpin mute. jan li pali e ona tan palisa kasi tan linja. mi sona ala e kon ona. mi toki e ni tawaja jan pona mi: “ijo ni li seme?”

ona li toki e ni: “toki Somi la ni li ‘himmeli’. jan li pali e ona lon tempo lete tan ni: ona li pona tawa ona. taso tempo pini la ona li pali e ona tan ni kin: ona li pilin e ni: musi ni li tomo tawa kon kasi. kon kasi li lon tomo ni la ona li pilin pona li panaa e kasi mute tawa jan lon tempo sike kama.”

mi toki e ni tava jan pona mi: “ona li pona lukin. mi wile pali e ona kin”. jan pona mi li toki e nasin pali tawa mi. mi pali lon poka ona. sina wile pali e ijo ni kin la o lukin e nasin lon anpa pi toki ni. (nasin ante li lon. wile sina la sina ken pali e ijo palisa poi sijelo ante mute, taso lon ni la mi toki tan nasin wan pona tawaja ni: jan li ken pali e ijo palisa lili.)

pali nanpa wan: o awen pali e pali nanpa luka tawa tempo ni: sina jo e sijelo luka pi sinpin tu wan en sina jo e palisa wan taso lon linja ala. pona la linja sina li jo e lukin ni:

ma telo la palisa ona li pona tawa ni. taso sina ken kepeken kasi lili tan ma sina. ona o jo e lupa lon insa ona. sina wile ala anu ken ala kepeken palisa kasi la o kepeken palisa pi sijelo ante. sina kepeken e palisa kasi la o awen e weka telo tan palisa sina. ni li ken wile e tempo suli.

esun

tempo ni la, kasi Kawa mute ala li kama tam ma Isijopija anu ma Alapi. jan li suli e kasi Kawa lon ma ni: ma Pasiju li nampa wan, ma Wije li nampa tu, ma Intonesija li nampa tu wan, ma Kolonpija li nampa tu tu. taso ma Isijopija li nampa luka. kasi Kawa mute li tan jan kasi pi esun lili!

ma ale la, ma ni li mokuh mute e telo Kawa: ma Sumi, ma Nosiki, ma Isilan, ma Tansi, ma Netelan, tempo suno ale la, lon ma Sumi la, jan li mokuh e pokii tu wan anu tu pi telo Kawa.

kasi

kasi Kawa wan li sama ala kasi Kawa ante. suli la, kulupu kasi Kawa tu li lon: kulupu Alapika (*Coffea arabica*) en kulupu Loputa (*Coffea robusta* anu Coffea canephora). kasi Kawa Loputa mute li lon ma Apika pi pini suno, lon ma Ukanta, lon ma Intonesija, lon ma Wije. kasi Kawa Alapika mute li lon ma Amelika seli, lon ma Isijopija. taso ma mute la, kasi Loputa en kasi Alapika li lon.

kasi tu li sama mute. ona li suli a sama jan tu (ken la, jan tu wan!), ona li jo e lipu laso, lipu ona li suli sama luka. kasi unpa pi kasi Kawa li walo. pokii kili Kawa li sike lili loje. insa pokii kili la, kili tu li lon. open la, kili ni li laso walo anu jelo walo.

pali nanpa luka wan: o awen pali e pali nanpa luka tawa tempo ni: sina jo e sijelo luka pi sinpin tu wan en sina jo e palisa wan taso lon linja ala. pona la linja sina li jo e lukin ni:

telo

sina wile mokuh e telo Kawa la, nasin pali mute li lon. sina ken mokuh e telo seli, e telo lete. sina ken pana e namako suwi. suli la, telo ni li lon:

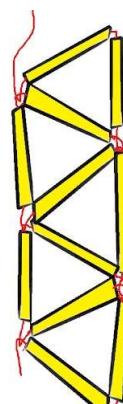
telo Kawa primeja li jo ala e telo walo (anu telo mama). ken la, namako suwi li lon ona. telo Esepeso (Espresso) li lili. taso ona li wawa mute. utala suli nanpa tu la, jan Mewika li lon ma Italiaji li moku e telo Espeso, li toki e ni: telo Esepeso li wawa a, li ikel' ni la, ona li pana e telo. telo sin ni li telo Amerikano (Americano).

sina pana e telo walo la, telo ni li lon. telo walo en telo Kawa li kama wan li telo Kawa Late (Latte). sina pana e telo walo kon kin la, ni li telo Kapusino (Cappuccino). sina pana e telo walo ko kin la, ni li telo Makijato (Macchiato).

sina pana e telo kiwen lete la, telo Pape (Frappé) anu telo Late lete (Iced Latte) li lon. ma ante la, telo Kawa ante li lon. ma Tuki la, telo Kawa Tuki li lon. telo Kawa Tuki la, jan li pana e namako. kin la, telo Moka li lon. toki mute la, nimi li nasa. ni la, mi piri lon tempo ni. o awen pona, o moku pona e telo Kawa!

pali nanpa wan: o awen pali e pali nanpa luka tawa tempo ni: sina jo e sijelo luka pi sinpin tu wan en sina jo e palisa wan taso lon linja ala. pona la linja sina li jo e lukin ni:

I

jan li toki e wile ona lon ma Netelan

kulupu waso (PVV)

‘ma pona mi lijo e jan mute · jan sin mute a
li kama · taso ma li ken ala jo e ona ali · tan
ni la jan sin o kama ala · ma li pana e mani
suli e tomo tawa jan pi ma ante · taso jan pi
ma mi li ken ala esun e tomo wile ona · ni li
ike suli · jan ante mute li suli lon ma mi ·
taso sin la ma Netelan o tawa jan Netelan’.

tan jan Kasape
tan jan Simiman

➔ **lawa pi ma mi li wile kama sin** · tan ni la
jan mute li kama toki e wile ona tawa ma ·
ike mute li lon ma · ma o pali e semetawa
ona · jan li toki e wile ni ona · kulupu mute
li wile e nasin ante · mi toki e ike mute ma e
wile pi kulupu mute lon lipu ni · taso mi toki
ala e ike ali e kulupu ali · ijo li lon lipu ni la
ona li suli lon tempo utala · kulupu mute li
utala tawa ni: jan ma li wile e ona ·
o sona e ni · lipu ni la mi toki e nasin pi
kulupu mute · mi toki e ona tan ala ni · ona
li nasin mi · mi toki e ona tawa ni taso : sina
ken sona e ma mi ·

kulupu pi wile sin (NSC)

‘jan lawa li toki e wile ona tawa jan ali ·
taso lon tempo mute li ona li pana ala e toki
ona tawa kulupu · tan ni la ala li ken oko e
pali ona e wile ona e nasin ona · ni li ike
suli · tomo o open tawa kulupu · jan ali o
ken sona e nasin laway ·

jan ma li wile e semetawa

ma li kama sona e ni · jan mute li wile e
nasin pi kulupu waso · kulupu ni li kama suli
a · kulupu tu wan ante li kama suli ili · taso
kulupu mute ante li wile ala pali e nasin pi
kulupu waso · tan ni la tempo toki suli li
kama · kulupu ali li kama toki e wile ali ona ·
kulupu mute o kama wan · ni la ona li ken
lawa ma ·

nasin seme la, ko lete walo li kama tan sewi?

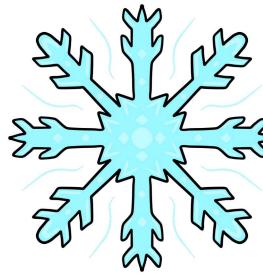
tan jan Ke Tami

➔ **mi kama lon tempo lete**, ma sinia li weka a
tan ma mili, seli li ken lon ma sinia · taso
sina lon ma mi, anu ma poka, anu ma pi kon
sama la, tempo lete li kama open.

telo li ken tan sewi lon tempo seli, li ken tan
sewi lon tempo lete, taso lete la, t elo li kama tan
kama kepeken nasin ante a · t elo li ken lon open, li
sewi lon tempo seli la, ona li t elo li ken
t elo li ken pini, taso lete la, t elo li ken kama
kiwen, ona li kiwen lon open la, ona li ken
kama telo lon pini, li ken awen kiwen, kiwen
la, ona li ken tawa anpa kepeken wawa, li
ken pana e pilin ike lon selo mi ·
taso kiwen en t elo li, ko li lon insa · lete la,
t elo li ken kama nasa, li ko li lon open, li ken
awen ko lon pini, li walo, nasa musi, ona li
awen ko la, ona li mute la, ona li ken walo e
ale ma, li ken len e nasin ale, e supa ale, e
kasi ale, ni li ken suwi, ko pi mute pona li
awen la, jan li ken jo luka e ko, li ken kama e
sike wan tan ko, jan li pana wawa e ona
tawa jan ante la, jan mute li ken utala musi.
jan li tawa e sike jan ko walo sin la sike li
ken awen kama suli, jan li pana e sike suli
wan tawa sike suli ante la, sike mute li ken
sama sijelo, sijelo pi ko walo la jan li ken
pana e len, e namako kin, lon nena suli la,

letempiopenona, lete li pona ala tawa

nasin musi la, mi alas a e ona kepeken uta mi
lon tempo pi open ona, lete li pona ala tawa
ni mi, taso ko pi toki mi li musi, ike la, jan li
awen seli e ma ale, ni li la, ko li kama ala lon
tempo mute, li kama lili, tempo pi ko nasa
musi o kama lon poka mi a.

telo li seli pona, li lete pona la, t elo li telo.
ona li lete la, ona li ken kama kiwen, ona li
seli anu lon selo telo la, ona li ken kama
kon, kon telo li tawa sewi · taso sewi li lete.
ni la, kon telo li awen ala tawa sewi, li awen
lon sewi, awen ni la, kon telo mute li ken
kulupu, li kama walo, li ken len e sewi.

lete pona la, kon telo pi len ni li ken kama
wan lon kiwen lili anu ko lili, li kama telo lon
tempo sin, li tawa anpa, taso lete li wawa la,
ona li telo taso ala, li kiwen kin, taso ona
kiwen li kiwen lili, ona telo lili poka li kama
lon ona kiwen, li kama kiwen lon ona kiwen
la, ona li kama kiwen pi suli lili, ni li wile e
tempo, kiwen la, kon kin li lon insa, ni la,
kiwen ni li ko, suno li tawa ona la ko li pana
ala e kule, suno li ken awen tawa kepeken
nasin sama, li ken kama tawa weka kin tan
ko, ni weka li kama e walo taso, ni pi awen
tawa li kama e kule ante ala, t elo li tawa
anpa kepeken tempo lili, taso ko walo li
tawa anpa la, ni li ken wile e tempo suli, anu
tempo pi suli mute.